

ADI:.....
SOYADI:.....
SINIFI:NO:

Sınav süresi **40** dakikadır. Soruların puan değeri yanlarında yazmaktadır.

1. Her evin önünde ev sahibi ya da o evden bir genç, kapısını açmış, konuk beklemektedir. Yavuz Sultan Selim'i ve Hasan Can'ı kimse tanımamakta; fakat herkes evine çağırılmaktadır. Bu sırada iftar topu atılır. Yavuz Sultan Selim ve Hasan Can o anda tek katlı, kerpiç bir evin kapısı önündedirler. Ev sahibi, hiç görmediği bu konukları içeriye buyur eder. Girerler. Ortada bir tahta sini, üzerinde buram buram tüten, tütükçe iştah açan bir kâse çorba. Kenarında sıcak sıcak pideler. Tüm yiyecek bu. Sofraya otururlar. Ev sahibi sevinçlidir, önce tuzla iftarı açar, sonra çorbaya başlarlar.

Bu metinde geçen bazı sözcüklerin anlamları aşağıda verilmiştir. Bu sözcükleri metinden bularak anlamlarının karşısına yazınız. (9 puan)

- a) Masa, sini vb. şeylerin, yemek yemek üzere hazırlanmış durumu:
- b) Duvar örmekte kullanılmak için kalıplara dökülüp güneşte kurutulmuş saman ve balçık karışımı ilkel tuğla:
- c) Bir yere veya birinin evine kısa bir süre kalmak için gelen kimse; misafir:

2. Ben, Neşet Ertaş! (...) "Horasan göçeri bir Türkmen ozanıyım." "Bozkırın Tezenesi", "Kutb-ı Abdalan", "Türkü Baba" diye de anılırım. Beş yüzden fazla beste yapmış bir besteciyim. (...) Milletimizin derdiyle dertlenen bir kişiydim. Milletimin çektiği çileler gönlümdeki bir yangındı sanki. Milletimin sorunlarını sazımla dile getirdim. Ozan; halkının vicdanıdır. Halkının çektiği sıkıntılara göz yumamaz. Sazımla, sözlerimle halkımın sesi oldum. En büyük hayalim; Türk Milleti'nin ruhunu yansıtan Türk Halk Müziği'ni geleceğe aktaran biri olabilmektir. Bu hayalimi gerçekleştirdiğim için çok mutluyum.

Bu metindeki altı çizili deyim anlamını aşağıya yazınız, bu deymi bir de cümle içinde kullanınız. (6 puan)

Deyimin anlamı:

Benim cümlem:

3. Tekil adlar "-lar / -ler" ekiyle çoğul hâle getirilebilir. Çoğul eki, eklendiği sözcüğün sayıca birden fazla olduğunu belirtir. Aynı zamanda eklendiği sözcüklere çokluk anlamının dışında farklı anlamlar da katabilir.

Buna göre, aşağıdaki soruları cevaplayınız. (8 puan)

- a) "Bu vatanda daha çok Atatürkler göreceğiz." cümlesinde "-lar /-ler" eki, eklendiği sözcüğe hangi anlamı katmıştır? Yazınız.
.....
- b) "-lar /-ler" ekini eklediğiniz bir sözcüğü, "zaman/genelleme" anlamı ile bir cümle içinde kullanınız.
.....

4. Aynı türden varlıkları anlatmaya yarayan adlara **tür (cins) adı**; benzerlerinden farklı özellik taşıyan bir kişiye, varlığa veya topluluğa verilen adlara ise **özel ad** denir.

Buna göre, aşağıdaki soruları cevaplayınız. (8 puan)

- a) Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili adların türünü belirtilen boşluklara yazınız.

Çeşme, İzmir'in en güzel ilçelerinden biridir.

Her insan eşit doğar.

- b) "Deniz" sözcüğünü özel ad ve cins adı görevlerinde birer cümlede kullanarak aşağıda belirtilen yerlere yazınız.

Özel ad:

Cins ad:

5. Aşağıdaki sözcükleri yapısı bakımından inceleyiniz. Sözcüklerin basit mi, türemiş mi, birleşik mi olduğunu nedenleri ile birlikte örnekteki gibi yazınız. (16 puan)

Örnek:

kalemtırtaş: Birleşik bir sözcüktür çünkü "kalem" ve "tırtaş" sözcüklerinin birleşmesi ile oluşmuştur.

dostum:

bencil:

balina:

çekyat:

6. Müzik, eski çağlardan beri insanların duygularını anlatmak için kullandığı bir araç. İnsanlar müziği her dönemde çok sevmişler. Kanada'daki bir grup bilim insanının geçtiğimiz yıllarda yaptığı bir araştırma, müziği neden sevdiğimize ilişkin bilgiler ortaya koyuyor. Araştırmayı yapan bilim insanları, sevdiğimiz bir şarkıyı dinlemenin tıpkı sevdiğimiz bir yemeği yediğimizde olduğu gibi bize zevk verdiğini söylüyor. Çünkü aslında bir şarkıyı ve bir yemeği sevmemizin biyolojik nedeni "dopamin" adı verilen bir kimyasal madde. (...) Beynimizde dopamin arttığında kendimizi ödüllendirilmiş gibi hissederiz. Bu ödüllendirme sistemini kontrol eden bölüm, beynimizin merkezinde bulunur. (...) Araştırmacılar, müzik dinlerken deneklerin beyinlerindeki ödüllendirme sistemini kontrol eden bölgede dopamin miktarında önemli bir artış olduğunu gözlemlemişler. Böylece sevdikleri şarkıları dinlemenin, deneklerin beyinlerindeki ödüllendirme sistemini harekete geçirdiği sonucuna varmışlar. İşte bu sonuçlar, biz insanların müziği neden bu kadar çok sevdiğimizi açıklıyor.

Metnin ana fikri nedir, yazınız. (10 puan)

.....
.....
.....

7. Antik çağda, bir kral ana yola büyük ve kıvılcıktması zor bir kaya yerleştirdi. Daha sonra saklandı ve birinin kayayı yoldan çekip çekmeyeceğini görmek için izledi. Kralın en zengin tüccarlarından ve saraylılarından bazıları gelip sadece kayanın etrafından dolaştı. Birçok kişi de yüksek sesle, kralı yolları açık tutmadığı için suçladı. Ancak hiçbiri taşı yoldan çekmek için hiçbir şey yapmadı. Daha sonra sırtında oldukça ağır sebze taşıyan bir köylü oraya geldi. Kayaya yaklaşan köylü, yükünü kenara bırakıp kayayı yoldan çıkarmaya çalıştı. Uğraştı ve biraz zorlandıktan sonra kayayı yolun kenarına itmeyi başardı. Köylü sebzelerini sırtlamak için geri döndüğünde, kayanın yerinde bir para kesesi olduğunu fark etti. Kesede çok sayıda altın vardı. Bir de kralın şu notu: "Kayayı yoldan kim çektiyse bu kesedeki altınlar da onundur."

Metinden hareketle aşağıdaki hikâyeye haritasını doldurunuz. (15 puan)

Olay:

Şahıs Kadrosu:

Mekân (Yer):

Zaman:

Anlatıcı:

8. Merhaba Sevgili Torunum, 26 Ağustos
İki önemli olayın yıl dönümü bugün. Birincisi 1071 yılındaki Malazgirt Savaşı. Anadolu'yu yurt edinmemizin başlangıç tarihi. Tarih kitapları böyle yazıyor. Ama son zamanlarda yapılan bazı araştırmalara göre, Türkler hep vardı bu topraklarda. Türklerin Sümerlerden geldiğini iddia eden araştırmacılar, bilim insanları var. İkinci önemli olay ise bağımsızlık savaşımızda düşmana en büyük darbeyi indirdiğimiz Büyük Taarruz. 26 Ağustos 1922 günü, Büyük Önder Atatürk'ün emriyle, her adımda destanlar yaratan ordumuz, ulusuyla kenetlenip düşmanın üstüne yürümüştü.
(...)
Geçen gün İzmir'den gelen yeğenlerimi, babanı aldım, Anıtkabir'e gittik birlikte. Büyük Ata'nın mozolesi önünde durduk. Uzun zamandır fırsat bulup gidememiştim. İçimde bazı duyguların tozlandığını, ışığını yitirdiğini ilk orada hissettim. Önemsemem gereken birçok şeyin üzerinde düşünmediğimi anladım orada.
(...)
Öğle tatili bitiyor. Arkadaşlar izne çıktı. Bugün çok çalışmam gerek. Seni sevgiyle kucaklıyorum. Sahip olduklarının değerini bilen, iyi bir insan olman dileğiyle.

Hatice TANRIÖĞEN

Yukarıdaki metnin türünü, nedenini de belirterek yazınız. (10 puan)

9. Okulunuzda her yıl düzenlenen geleneksel gıda kermesi için altıncı sınıf öğrencileri arasında bir "duyuru yazma" yarışması yapılacağını, sizin de bu yarışmaya katılacağınızı düşünün. Birinci olanın son teknoloji bir tablet kazanacağı bu yarışma için yazacağınız duyuru metninde; *hangi ürünlerin bulunacağına, elde edilecek gelirin ne için kullanılacağına, tarih, yer ve saat bilgilerine yer veriniz. Metnimize uygun bir de başlık yazınız. (18 puan)*

Bu örnek yazılı sınav soruları, Eskişehir İl Millî Eğitim Müdürlüğü Ölçme Değerlendirme Merkezi tarafından yayımlanan il genelinde yapılacak olan birinci dönem ikinci ortak yazılı sınavlara yönelik konu soru dağılım tablosundaki senaryo dikkate alınarak hazırlanmıştır.